

विष्णुञ्चोद्दिश्य ह्यमाना पराचीर्जतवन्तः । प्रकृतौ तु प्रति-
प्रयाजं पृथगेव वेद्या उत्तरतो दक्षिणदेशमागत्य होमः क्रि-
येत । इह तु सकृदेवागत्य होमः क्रियते । तदिदं पुनरावृत्ति-
राहित्यं पराचीशब्देन विवक्षितम् । तदेतदाहुतित्रयं ऊत्वा
चतुर्थीमुपसदाख्यां प्रधानाहुतिं या ते अग्ने याशयेति संहिता-
यामाम्नातमन्त्रा उच्चार्य सुवेण ऊतवन्तः । तस्य मन्त्रसो-
त्तरभागे उग्रं वच इत्यादिवाक्यमस्ति । तत्र क्षुत्पिपासे एवोग्रं
वच उच्यते । क्षुधिताः स्मः पिपासिताः स्मो नास्माकमन्नपाने
विद्येते । इत्येतद्वाक्यं घोरं कृपालवः श्रोतुं न सहन्ते । तदे-
तत् उग्रत्वं यदेतद्भोवधादिरूपमुपपातकं यच्च वीरहत्यादि-
रूपं महापातकं तदेतत्त्वेषं वच इत्यनेनाभिधीयते । त्वेषशब्देन
दीप्तिवाचिना चित्तक्लेशरूपा ज्वालोपचर्यते । उपपातकं महा-
पातकञ्च निष्पन्नमिति श्रुतवतश्चित्ते महान् क्लेशो भवति ।
क्षुत्पिपासे महापातकोपपातके इत्येव । फलरूपेण तत्साधन-
रूपेण चावस्थितं चतुर्विधं पाप्मानं देवा उपसङ्क्षोमेन विना-
शितवन्तः । अयं देवैरनुष्ठितप्रकारः । सर्वेऽपि सूत्रकारेण
सङ्गृहीतः । भौवादष्टौ जुक्कां गृह्णाति । चतुरूपमृति घृतवति-
शब्दे जुह्वपमृतावादाय दक्षिणा सकृदभिक्रान्त उपांशूपाज-
वत् । प्रचरत्यर्द्धेन जौहवस्थाग्निं यजत्यर्द्धेन सोममौपमृतं
जुह्वामानीय विष्णुमिद्धा प्रत्याक्रम्य या ते अग्ने याशया तनू-
रिति सुवेणोपसदं जुहोतीति ॥

तमिमं प्रकारं विधत्ते । “तथो एवैतदेवंविद्यजमानः ।